

Gäller för: Verksamhet Ambulans och specialiserad sjukvård i hemmet

Giltig från: 2026-03-10

Innehållsansvar: Niclas Packendorff, (nicpa2), Verksamhetsutvecklare

Giltig till: 2028-03-03

Granskad av: Jonas Eriksson, (joner6), Vårdenhetschef

Godkänd av: Elisabet Hammar, (eliha30), Verksamhetschef

Prehospital ledningsenhet (PLE)

Bakgrund

Ambulanssjukvården har differentierats för att komplettera de traditionella akutambulanserna. Den prehospitala ledningsenheten avlastar och förstärker genom sin kunskap om prehospital sjukvårdsledning, CBRNE, insatsobjekt, samverkan med blåljusorganisationer samt övriga samhällsresurser.

Syfte

Att kvalitativt och kvantitativt förstärka den prehospitala sjukvårdsledningen (PS) vid särskilda/allvarliga händelser.

Utgöra en administrativ enhet för att arbeta med beredskap, event, CBRNE, insatsobjekt, forskning, utveckling, utbildning och innovation (FOUII), krisstöd, samt after-action review (AAR).

Prehospital sjukvårdsledning

Prehospital sjukvårdsledning innefattar att

- samordna verksamheter
- prioritera insatser
- leda personal
- omdisponera resurser
- mobilisera resurser som inte finns omedelbart tillgängliga
- förflytta och transportera patienter
- samverka med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå

Samtlig prehospital personal ska kunna påbörja sjukvårdsledning vid ankomst till skadeplats men sjukvårdsledaren i PLE har mandat att överta sjukvårdsledning i de fall den påbörjats av första ambulans på plats men kan om situationen tillåter det, välja att stötta befintlig sjukvårdsledning. Vid bekräftad särskild/allvarlig händelse ska PLE överta sjukvårdsledningen.

Kompetens

PLE bemannas av en prehospitalt erfaren sjuksköterska.

Utrustning och läkemedel

PLE är utrustad med samma utrustning som en akutambulans men saknar bårsystem samt hjälpmedel för fixation. Utöver akutambulans är enheten utrustad med:

- Förstärkningsmaterial för prehospital sjukvårdsledning och särskilda händelser,
- Förstärkningsmaterial vid CBRNE händelser

Uppdrag

Prehospital ledningsenhet uppdrag:

- Att utföra prehospital sjukvårdsledning vid behov,
- Utgöra ett rådgivande funktion för övriga prehospitala enheter vid frågeställningar rörande
- CBRNE
- Samverkan
- Insatsobjekt
- Inneha ytterligare kunskap vid CBRNE
- Fördjupade kunskaper kring de specifika utmaningar och risker som föreligger vid en CBRNE-händelse
- Medicinska inriktningsbeslut avseende medicinsk behandling och sanering
- Utgöra samtalsledare vid avlastningssamtal enligt AAR,
- Arbeta med frågor och uppdrag rörande FOUII,
- Arbeta med frågor och uppdrag rörande beredskap samt särskilda objekt,
- Samverka med blåljusorganisationer samt övriga aktörer vid behov,
- Delta i samverkansmöten och utsättningar inför kända händelser/event,
- Närvara på övningar- som övande, övningsledning och som observatör,
- Vid möjlighet eller avsaknad av uppdrag enligt ovan kan PLE användas som en bedömningsbil vardagar 00:00-06:30. 06:30 till 00:00 endast PLE kriterier.

Kriterier för utlarmning (PLE kriterier)

Misstänkt särskild/allvarlig händelse till exempel:

- Samverkanshändelser där flera enheter från sjukvård, räddningstjänst och polis är involverade som brand, trafikolycka
- CBRNE-händelse
- Pågående dödligt våld/misstanke om terrorhandling

- Prioritet 1A och 1B som IVPA (I väntan på ambulans) samt assisterande enhet till akutambulans
- Om tre eller fler lastande enheter larmas till en och samma händelse
- Evenemang, demonstrationer och liknande händelser med samverkansbehov
- På begäran av Sjukvårdsledare på skadeplats (SL)
- På begäran av Ambulanschef i beredskap (ACIB)
- Vid misstänkt eller känd hot/våldsbild där annan ambulans involverad
- Händelser med behov av avlastande samtal för egen personal (AAR)

PLE ska tilldelas alla larm som faller under PLE kriterier, även om enheten är upptagen med annat uppdrag. PLE-personalen samråder med ISL/SVLC och bedömer om pågående uppdrag kan avbrytas och om PLE kan ersättas av annan enhet med bibehållen patientsäkerhet. Eftersom PLE har flera roller inom SU, har de rätt att avböja uppdrag. Om PLE har rast vid ett larm, ska enheten ändå kontaktas för beslut om de kan ta uppdraget eller inte.

Ensamarbete

PLE är enkelbemannad vilket innebär att riskerna vid ensamarbete behöver beaktas. Ensamarbete kan leda till situationer där medarbetarna blir mer utsatt och sårbar vid till exempel en händelse med hot och våld. Aktuell medarbetare i PLE har alltid rätt att neka ett tilldelat ärende när den anser att säkerheten inte kan upprätthållas. Vid oklarheter följ riktlinje gällande hot och våld.

AAR

After Action Review (AAR) är en strukturerad reflektionsmetod som används efter genomförda insatser eller övningar. Syftet är att analysera vad som förväntades hända, vad som faktiskt hände, och varför det hände. Målet är att gemensamt skapa en bild av vad som hände, identifiera förbättringsområden och optimera framtida insatser genom lärande och utveckling.

Personal på PLE utgör samtalsledare vid AAR och följer upp den deltagande medarbetaren inom ett visst tidsintervall för att identifiera behov av ytterligare stöd efter en händelse. Arbetet rapporteras till Ambulanschef i beredskap alternativt medarbetares linjechef.

Forskning och utveckling (FOUUI)

PLE med tillhörande personal deltar aktivt i forsknings- och kvalitetsutvecklingsprojekt som verksamhetens FoUUI-enhet finner lämpliga.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Ambulans och specialiserad sjukvård i hemmet

Innehållsansvar: Niclas Packendorff, (nicpa2),
Verksamhetsutvecklare

Granskad av: Jonas Eriksson, (joner6), Vårdenhetschef

Godkänd av: Elisabet Hammar, (eliha30), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9772-1276147733-35

Version: 9.0

Giltig från: 2026-03-10

Giltig till: 2028-03-03